

ועדת גורן

פרוטוקול

ישיבה מיום 4.2.2010

כב' השופט (בדימוס) אורי גורן, יו"ר הועדה מר אביגדור קהלני	נוכחים: חברי הועדה:
כב' השופט (בדימוס) ד"ר גבריאל קלינג פרופ' יוסי תמיר פרופ' ערן דולב גב' אסתר דומיניסיני	
גב' ליאת נקריטין מר יצחק פוקס גב' נחמה פרלמן	משקיף מטעם משרד האוצר: משקיף מטעם צה"ל: משקיף מטעם משהב"ט:
מר אביהו דיסטלמן	מרכז הוועדה:
ניצב שי עמיחי – ראש אגף משאבי אנוש מפכ"ל רב ניצב דודי כהן – משטרת ישראל נצ"מ גילה גזיאל- רמ"ח פרט מ"י מר קותי מור- ראש אגף שיקום מר זאב ויסמן- סגן ראש אגף שיקום מר זאב פיינר- דובר הוועדה גב' טל שמאי- מזכירת הוועדה מר אבנר גולן- נציג ארגון נכי צה"ל מר זאב גרינברג עיתונאים וגורמים מן התקשורת גורמים נוספים	הופיעו בפני הוועדה: נוכחים נוספים:

הופעתו של ניצב שי עמיחי, ראש אגף משאבי אנוש בפני חברי הוועדה

ניצב שי עמיחי: תודה רבה. צהרים טובים לכולם. אני למעשה אקח את אותם דברים של המפכ"ל, ואני גם אתרגם אותם, למעשה, לשפת היום ביומיום. גם בדבריו של בן-גוריון, שאת דבריו אמר בתחילת שנות ה-50, אפשר לראות אותם נכונים היום ואפילו הרבה יותר משמעותיים. כמו שאמרתי, שהדברים של רה"מ דוד בן-גוריון אז, נכונים היום ואפילו פי כמה וכמה הרבה ותר, משום שלאורך השנים אפשר לראות שמשטרת ישראל קיבלה על עצמה בהחלטות ממשלה, את האחריות לביטחון הפנים של מדינת ישראל.

וכשמדובר על 'הצבא בטחונה, והמשטרה כבודה' אפשר לראות ששני הצדדים עשו למעשה התכנסות למרכז, משום שהצבא היום מתעסק גם בכבודה; אפשר לראות את הצבא עוסק בשיטור בהרבה מקומות; ואת משטרת ישראל עוסקת בלחימה בפועל, ואני אפרט – בטח ובטח גם במסגרת של הדלתיים הסגורות.

ומבחינתנו, כשאנחנו באים לנסות ולפרוט – והמפכ"ל התייחס לנושא של טילי הקאסם. אני הייתי מפקד מרחב לכיש, פברואר 2001 – אפריל 2001, קאסם ראשון נופל בלכיש. מי היה שם? 8 שנים אנחנו נמצאים; ואפשר לראות לאורך כל השנים, את כל התנהלותה של משטרת ישראל. לא ניתן היום לבצע הפרדה מלאכותית, שבה תבוא ותגיד ששוטר עד כאן מתעסק בפעילות פלילית קלאסית, ומפה והלאה הוא מתעסק בפעילות ביטחונית. משום שהפשיעה הפלילית, הפכה להיות פלטפורמה לטרור. משטרת ישראל עוסקת בכל מה שקשור לגבולות המדינה ואם מבריחים סמים מירדן, מלבנון, מסוריה, ממצרים – מבריחים נשים, על אותו עקרון מבריחים גם דברים אחרים, והמפכ"ל, אני מאמין שיתייחס לזה גם בדברים האלה.

וכאשר אותם שוטרים שנמצאים גם במחוזות – אם זה במחוזות שי, במחוז ירושלים, איפה פה בדיוק ההפרדה שנעשית לגבי פעילות פלילית או לגבי פעילות ביטחונית? זאת אומרת, הדברים האלה מאוד מאוד מהותיים ומשמעותיים.

כל אגף המבצעים של משטרת ישראל, כמעט כולו, עוסק היום בפעילות הביטחונית של מדינת ישראל פרופר. כל נושא של חטיבת האבטחה שהוקמה לאחרונה – לפני מספר חודשים – תוך שינוי מבנה ארגוני, מהותי, משמעותי, עוסקת בהנחיה של כל הגופים שנקבע שהם מונחים אבטחה. האבטחה היא לא כנגד פשיעה, כי לזה יש לנו את רישוי עסקים, אלא אבטחה פרופר כנגד פעולות טרור.

הדבר הנוסף, שכל אותו אגף, עוסק – ואם אני מתייחס, ובואו נלך אחורנית, אני הייתי ראש יחב"ל במלחמת לבנון השנייה, אני לקחתי את האנשים שלי והסתובבתי בצפון. אז נכון שהיו כוחות נוספים, אבל הצבא התעסק בלחימה במקום אחר. מי שספג את הטילים וטיפול בהם (כמובן, לאחר מכן הצבא היה איתנו ביחד), אבל אנחנו חלק מהעניין הזה. וכשמדברים על איזור שהוא נתון ב- אני אקרא לזה 'מעין עוצר' ואני אכניס את זה למירכאות כי יש טילים, וכל האנשים כשירודים טילים נמצאים בתוך המקלטים, איפה נמצאים השוטרים כדי למנוע ביזה? הם נמצאים בחוץ. ולכן קשה להפריד.

הדבר הנוסף, כל הנושא של מעברי גבול. כל הנושא של דברים אחרים שאני מבקש להשאיר אותם לזמן אחר, אבל אם אני מתייחס, ברשותכם, להחלטת הממשלה ממאי '74 שהטילה את האחריות לביטחון הפנים, בגבולות המוגדרים של מדינת ישראל ולאחר מכן אפילו לא בגבולות המוגדרים (ואני אפרט), על משטרת ישראל. בטחון הפנים, בהיבט של טרור, נפל על משטרת ישראל בעקבות אסון מעלות. ולצורך העניין הזה, משטרת ישראל גם הקימה יחידות ספציפיות שנותנות להם מענה: הימ"מ הוקם, 'החבלה' הוקם, משמר אזרחי

הוקם. האנשים יצאו החוצה כדי להגן בגופם – לא רק שוטרים, אזרחי המדינה, בעניין הזה.

ב-78' שוב, למעשה חוזקה אותה החלטה שהתבססה על לקחי מלחמת יום הכיפורים ופיגועי טרור.

החלטת ממשלה ב(48) שאני לא אפרט אותה (אני אשאיר אותה למאוחר יותר) הטילה על משטרת ישראל אחריות מהותית, משמעותית, בצורה מאוד מאוד נחרצת. וכמובן גם בפקודת המשטרה, שזה חוק למעשה, הטילה על משטרת ישראל אירוע של אסון המוני. נכון שאסון המוני זה משהו מאוד מאוד רחב, וגם כשמסתכלים על העולם הגדול - מה שקרה בהאיטי, אנחנו נערכים גם לדברים כאלה – אבל עדיין כשאנחנו מדברים על אסון המוני, ב-2003 כל הפיגועים, מי נמצא, מי מגיע, פיגועי טרור מ-2001, פיגועי טרור שדרשו מאיתנו לא מעט הקרבה וגם שוטרים נפלו באותם אירועים.

א. גורן, יו"ר: ניצב עמיחי, אין שום מחלוקת ולא תהיה מחלוקת בין חברי הוועדה, שהמשטרה היא גוף בטחוני מהמדרגה הראשונה והיא עוסקת בנושאים של בטחון פרופר, ואפילו לא הזכרתם את מג"ב, אבל מג"ב זו ההוכחה הטובה ביותר על התפקיד,

ניצב שי עמיחי: מג"ב הרבה יותר קל לנו, כב' היו"ר.

א. גורן, יו"ר: אבל מה שאותנו מטריד בנושא המשטרה, לגבי שוטרים שנלחמים, וברור שהם נכים לפי כל הקריטריונים – אותנו מטרידים שני דברים. זאת אומרת, הפנו את תשומת ליבנו א. השאלה האם כל התמיכה בנכי המשטרה, צריכה להיות באמצעות קוטי, באמצעות משהב"ט? יש דעות לכאן ולכאן שהאגף הזה של משהב"ט ונכי צה"ל, והמשטרה תקים לה גוף משלה. מצד שני, באים ואומרים: חבל שיהיה פעמיים כ"א שיטפלו בנושאים האלה וכיוצא בזה. אז השאלה, אם אין מקום בתקציבי אגף השיקום, שהמשטרה תתרום את חלקה לגבי הנכים של המשטרה? זה נושא אחד שהובא בפנינו והיינו שמחים לקבל את תגובתכם.

והנושא השני, וגם חצי רכילות וחצי מידע שהובא אלינו, שגופים שהם מחוץ למשהב"ט, מחוץ לצבא, כמו השב"כ, 'המוסד', המשטרה, השב"ס, שאדם יוצא לפנסיה אז אנשי כ"א שם אומרים לו 'תשמע, אם יש לך איזו מחלה, אם יש לך סכרת, אם כואב לך הגב, תנצל את הסמכות ואת הזכות שלך ללכת לוועדה רפואית'. חלק מהם מצטרפים לנכי צה"ל פרופר או נכי המשטרה פרופר, בכל מיני זכויות שלא ברורות- לא לכך התכוון בן-גוריון. בגלל שבאים כאן, ומדברים על נכי צה"ל, מביאים לנו ציטוטים מבן-גוריון, מה זה נכי צה"ל. ואני כולל נכי משטרה.

אבל השאלה, אם פקיד במטה הכללי שעושה עבודה פקידותית וכואב לו הגב ומוציא נכות ואח"כ גם הסכרת, מגיע ל-50%, מקבל גם רכב מהצבא – שאלה אם אנחנו צריכים להתייחס בדו"ח שלנו לדברים האלה?

אלו שני הנושאים שאותי מטרידים, חבריי יעלו, אולי, גם נושאים אחרים.

ניצב שי עמיחי: אני אתייחס ברשותך. אני קראתי את העדויות של אנשי משהב"ט, גם של קוטי ואחרים, שהופיעו בפני הוועדה, וגם רשמתי לעצמי בהמשך להתייחס לנושא של התקציב. אז אם גם סגרנו את הנושא של היותה של המשטרה גוף בטחוני, אפשר להמשיך הלאה.

א. גורן, יו"ר: אני יכול להוסיף מחמאות מעל ומעבר למשטרה, בייחוד בתקופה האחרונה שהתרגלנו לפענוחים תוך שבוע, דבר שיהיה להם קשה עכשיו לפענח תוך 10 ימים, אחרי ההישגים האחרונים.

ניצב שי עמיחי: אמרתי, היום בדור שלנו, הכל אינסטנט.

א. גורן, יו"ר: וראשי המשפחות יושבים תחת סוגר וברית, אז לא צריך להגיד לנו מי משטרת ישראל היום.

ניצב שי עמיחי: כב' היו"ר, אני רוצה להתייחס לשני הדברים, אבל אני רוצה להתחיל דווקא מהסוף, גם לנושא הזה של אולי חצי רכילות וחצי אמת. אני 3

שנים ראש אגף משאבי אנוש, יושבת פה רמ"ח פרט שעוסקת בעניינים של הפרישה ממשטרת ישראל, אני לא מכיר תדרוך כזה ואני חושב שאם הוא קיים, הוא פשוט לא ערכי ולא בשפתה של משטרת ישראל. כשאנחנו מדברים על ערכים, גם כשמדברים על גוף טוטאלי, זה הכל מכל כל.

אני יודע שאפשר לפתוח את סעיפי החוק ולקרוא אותם, ויש גם עו"ד שמתמחים בעניין הזה, ויכול להיות שהדברים הם לא באים מתוך המשטרה, מבחינת תדרוך.

א. גורן, יו"ר: לא, דור לדור יביע אומר, אחד מספר לשני.

ניצב שי עמיחי: אני רוצה לפרוש, כבודו, ולקחת את כספי הפרישה וליהנות מהם. ולא ללכת ולחפש איך אני- אני רוצה להמשיך לעבוד ואני חושב שכל אחד מחבריי בעניין הזה.

יחד עם זה, אני לא רוצה לקחת את המחלות כמקשה אחת. אני רוצה כן לפרק אותם, כי יכול להיות שיש וויכוח על מחלה x ועל מחלה y. אבל בשביל זה יש את אגף השיקום, שישנה תביעה יש פרוצדורה מאוד מאוד מסודרת, עד שהיא מוכרת כן או לא. לא מוכרת – זה בסדר גמור.

דרך אגב, כאשר גם ישנה מחלה שהיא לא מוכרת, אני ממשיך לטפל בזה. אני מטפל בזה, כמו גם גופים אחרים, כי מבחינתי כשמדובר על גוף טוטאלי, יש לי מחויבות לאנשים שאני שולח אותם. וכשמדובר על מחלות שהן מחלות שנובעות כתוצאה מפעילות ביטחונית, אני חושב שאין עוררין עליהם. כי כשמדובר על PTSD ומי שראה את תוכנית 'עובדה', ואני הופעתי והגעתי להרבה אירועי טרור, המראה בכלל לא מלבב. וכשאנשים חווים את זה יום ויום ורואים את המראות האלה, אני חושב שבמידה כזו או אחרת, כאשר האנשים הם לא מקשה אחת – זה משפיע על כל אחד בצורה אחרת, וצריך לדעת איך להתייחס לזה. וכשמדובר באנשי מז"פ וכשמדובר באנשי חבלה, וכשמדובר בסיירים שמגיעים לזירת אירוע, עכשיו, אם זו זירת אירוע על רקע בטחוני ואם

זה על רקע פלילי, זה בסיכומו של דבר מצטבר. אבל השאלה היא, אם אפשר לבוא ולהעביר קו.

אני חושב שלוקחים את המכלול ועושים את החלוקה הזו, אז בסדר, אני ממש לא- אני אומר את זה, ואולי זה גם הסיכום של העמדה שלנו: מה שתאמרו לגבי הצבא, מבחינתנו זה בסדר גמור, כי אם יש אישר צבא קבע שיושב פה בקריה וקיבל מחלה והיא לא מוכרת, זה בסדר גמור מבחינתי. ממש בסדר.

אבל כשאני לוקח את האנשים שלי ואני שולח אותם החוצה, אני רוצה לומר פה משהו. אני הייתי איש שב"כ ועזבתי, ואחרי תקופה שהייתי באזרחות חזרתי למשטרה. יש ערכיות בעניין הזה של השייכות למשהב"ט. יש לנו גם חוב מוסרי בעניין הזה. כשמדובר גם על אותה העדה כמו בפני הוועדה של פרופ' אסא כשר, שהוא מדבר על הטוטאליות – אני מחויב לאיש הזה, אני שולח אותו להתמודד, אני מחויב לו.

עכשיו, יש בזה ערך להיות שייך למשהב"ט. לא הכל מוכר, זה בסדר גמור. ישנם דברים שלא מוכרים, זה בסדר גמור. אנחנו דואגים לאנשים.

אני רוצה לומר עוד משהו: אנחנו משקמים את האנשים. כשראיתי פה התייחסות לנושא של השמה,

א. גורן, יו"ר: אי-השמה.

ניצב שי עמיחי: אי השמה. אני אומר לך שאני מבצע, ולפעמים זה יוצא על חשבון

הקופה הציבורית. כי כשדיברת על תקציב, זה באמת חשוב אם זה מגיע

מאגף השיקום, או מגיע מהאוצר או מגיע ממדינת ישראל?

להקים עוד גוף שיעסוק בזה, להקים עוד איזה מנגנון שיעסוק בזה? זה

נכון, זה רצוי, זה ראוי כשמדובר על התייעלות.

עכשיו, אני אומר דבר נוסף בעניין הזה. יושבת פה מנכ"ל הביטוח

הלאומי.

אנחנו לא אזרחים רגילים, וכאשר רוצים לקחת שוטרים ולהפוך אותם לאזרחים רגילים, אנחנו עלולים – ואני אומר את זה בזהירות, אנחנו עלולים לפגוע במשטרת ישראל, ואז התוצאה היא פגיעה במדינת ישראל. כי שוטרים יודעים, כשהם יוצאים ויש גב מאחוריהם, ומה לעשות הגב של משהב"ט- לא לחינם הצמידו את השכר של השוטרים לשכר חיילי צה"ל. לא לחינם, יש לזה משמעויות, כי הבינה המדינה מעבר לזה ששוטר לא צריך להתאגד, הבינה המדינה את החשיבות של העניין הזה. הבינה המדינה שהיא צריכה לתת פיצוי. ואני אומר לכם, חברי הוועדה, השוטרים מגיעים מתוך שליחות! אצלנו השירות – למרות שיש יחסי עובד-מעביד וכל מה שקשור לזה, השליחות היא ערך. ואי אפשר לבוא ולהגיד ששירות או שליחות היא ערך, מבלי לתת לו איזושהי ייחודיות. וללכת ולקחת את האנשים ולעשות מהם משהו שהוא כמו הכלל.

עכשיו, להקים גוף מטה, חברי הוועדה?! אני אומר שאם תתקבל החלטה, אני כראש אגף משאבי אנוש ובטח ובטח המפכ"ל וכל חברי סגל הספ"ק, היום ואנחנו חייבים לאנשים האלה – אנחנו נעשה. יש לי אנשים שאנחנו משקמים אותם, אנחנו מחזיקים אנשים עם 100% נכות, אבל כשאני מגיע לבסכ"מ (לבי"ס לכשירות מבצעית), ואני רואה שם איש ימ"מ שהיה פצוע אנוש, שעומד מול קבוצת חניכים והוא 100% נכות, והוא מעביר להם את שיעורי כשירות מבצעית בכושר גוף, אני אומר לך, אני עומד ואני מצדיע לכל מי שקיבל את ההחלטה (לעצמי אני לא יכול להצדיע), לכל מי שקיבל את ההחלטה, להשאיר אותו גם אם התפוקה שלו היא 50%.

ודרך אגב, מאיפה זה בא? הוא מקבל שכר מלא מקופת המדינה, הוא מקבל את מה שמגיע לו מאגף השיקום – מאיפה זה בא? מקופת המדינה.

אז מה, שנבוא ונגיד: או.קיי. עכשיו זה בא מקופה אחת? אני חושב שגם הניסיון שצבר משהב"ט, עם הגופים שהוא הקים לצורך העניין הזה, אסוף לנו ללכת ולהקים דבר אחר, בשביל מה? כשמדברים על התייעלות ועל חסכון – ואני אומר, אדוני, שקראתי את כל העדויות.

ולכן, כשמדובר על גוף מטה או גוף של המשטרה עצמה, אם יש כזה שבא לקחת ולתקן, או תקיפה של שוטרים שבמקום לעסוק בעבודה בחוץ, יעסקו בעבודת מטה כדי לתת. ואנחנו עושים את זה היום, מן היקב ומן הגורן.

אני אומר את זה באחריות, אפשר לראות את האנשים האלה, איך שהם נמצאים בשירות. אנחנו מחזיקים אנשים שנים אחרי שנפסקו להם אחוזי נכות, ואנחנו עדיין מחזיקים אותם. גם בשיג ושיח עם אנשי משהב"ט, שאנחנו אומרים איך אנחנו משאירים ואנחנו משקמים את האיש. ודרך אגב, זה מתקזז, משום שהגמלה מתקזזת בסיכומו של דבר, בין הגמלה לבין,

א. גורן, יו"ר: מה בקשר למשפחות השוטרים שנספו? יש לכם קשר מיוחד עם המשפחות, או שזה גם דרך משהב"ט?

ניצב שי עמיחי: קודם כל, משהב"ט מטפל בהם בהיבטים- אתמול היינו המפכ"ל ואני, באירוע של 'ברית חיים'. אירוע שמתקיים פעם שנייה, ע"י אגף למשפחות והנצחה וע"י עדי מינץ, שהיא מחנכת ומנהלת ב"ס ברעות.

אמר שר הביטחון אתמול בנאום שלו, שכוחות הביטחון, משטרת ישראל – והיו שם משטרת ישראל וצה"ל – הם ביחד, ואנחנו ביחד עם הכל. השילוב שלנו עם אגף משפחות והנצחה; השילוב שלנו בכל האירועים של ארגון אלמנות ויתומי צה"ל וכוחות הביטחון – אני ביקשתי לשנות את השם, אבל זה בסדר גמור מבחינתי. יש בזה גם-אני אומר את זה פה, כי אני חושב שזה נכון וזה חשוב גם להגיד את זה פה: יש בזה מותג. מה לעשות? זאת אומרת, להגיד 'אלמנות שוטרי ישראל', או משפחות או יתומים, זה פחות. אבל כשמדברים על אלמנות כוחות

הביטחון, צה"ל וזה, זה משהו אחר. בפועל, בסוף, מבחינת השורה התחתונה, מבחינת מה ההבדל בין יתום כזה ויתום כזה? לצערנו שניהם- וזה דרך אגב מה שעלה אתמול ב'ברית חיים', זה המכנה המשותף. צ'רקסים, בדואים, יהודים, נוצרים, כולם נלחמים למען בטחון המדינה. במקרה הזה, אתמול, המכנה המשותף כשאמרה שם הילדה שהמכנה המשותף שלנו, אנחנו מבינות אחת את השניה, כי יש לנו משהו שהוא משותף, בסיכומו של דבר.

א. גורן, יו"ר: כדי שלא נגלוש מלוח הזמנים- עד עכשיו הצלחת מאוד להעביר את המסר שלכם, אבל כדי לאפשר למנכ"ל את אותה סקירה סופית- אולי חבריי הוועדה רוצים לשאול?

אביגדור קהלני: המימדים שאתם מדברים עליהם, של כמות שוטרים שנפגעים תוך כדי עבודה, פעילות מבצעית, בהשוואה – אני בטוח שעשיתם איזושהי עבודה והשוואה, נאמר, לצה"ל, יש לכם איזושהו קנה מידה? יכולתם לבחון את הדבר הזה?

ניצב שי עמיחי: א. יש לנו את המספרים, ואני אעביר בסוף תיק מסודר לוועדה, שהכנו לקראת הוועדה.

מקום המדינה נספו 1,248 שוטרים, וכשאמרתי שמוגשת תביעה, הרי, בסיכומו של דבר, משהב"ט קבוע כן או לא, בסופו של דבר. הוכרו ע"י משהב"ט 416. אנחנו יכולים לנסות לשכנע, ויכולים להביא, אולי, נתונים נוספים, כדי להכניס אנשים נוספים לתוך המעגל. כשישנה החלטה, זו ההחלטה. על 416 הוכרו, מתוך 594 אלמנות, הוכרו 331.

גם היה שינוי בחקיקה, אם אתם מכירים את העניין הזה, שהכניס רטרואקטיבית אנשים לאחור, 10 שנים אחורנית.

מספר ההורים השכולים – 485, מתוכם הוכרו ע"י משהב"ט 182. מספר היתומים עד גיל 21 – 399, מתוכם הוכרו 72 יתומים, גרים מעל 21 – 1,475 מתוכם הוכרו 271 יתומים. אין לנו וויכוח על המספרים האלה.

אנחנו יכולים לעשות בשוליים, אבל אני אומר, אנחנו עוסקים – אגף משאבי אנוש ומחלקת פרט – אנחנו עוסקים ביחד עם המפקדים בשטח, עוסקים בטיפול ובמתן סיוע ועזרה לאותן משפחות שלא הוכרו ובטח ובטח אלה שהוכרו.

אביגדור קהלני: אתם מלווים את אותם אנשים שנפגעים, והאם נכים נשארים אצלכם אחרי זה, בשירות, בתפישת עולם? אם אפשר,

ניצב שי עמיחי: כן. אני אומר, מדוגמא אישית שלי. יש לי רמ"ד – היות והבחור הוא ראש מדור, היות והבחור הוא דוגמא וסמל (יש גם ניצב קטוע רגל וכולם יודעים את העניין הזה), ואותו בחור, אני אפילו לא ידעתי שהוא קטוע רגל. לא השתמש בזה, לא ניסה להשיג הטבות.

אביגדור קהלני: זאת אומרת, אתם לא פולטים אותו?

ניצב שי עמיחי: ההיפך. אני חושב שאנחנו אחד הגופים שמשאירים הרבה יותר אנשים, הרבה יותר שנים, עד שאנחנו מגיעים למצב שבו יש מצב שאנחנו צריכים למצוא גם את האיזונים מבחינת המחויבות שלנו גם פנימה לתוך המשטרה ובטח ובטח לרגולטורים שלנו.

אבל כשאתה לוקח את אותו בחור ואתה יוצא לאיזשהו יום רפואה מונעת, ופתאום מסתבר לך ש- אני רק מסיר את הכובע – והבחור, דרך אגב, מסתובב בבתי חולים ולאחרונה יש לנו שוטר ממתני"ע שנפגע תוך כדי פעילות וגם רגלו נקטעה ואותו בחור שלי רץ במסדרונות ה- וראו פתאום שוטר לבוש מדים בתוך בי"ח תל השומר, פתאום מתחיל לרוץ, כשכל מטרתו הייתה להדגים. מיד כולם שאלו מה קרה, אם קרה משהו. הדבר הנוסף שאני רוצה לומר, זה יש לנו את הנתונים גם לגבי מחלות, וההתייחסות שלנו היא-

א. גורן, יו"ר: המחלות, הנכות היא 30% נדמה לי,

ניצב שי עמיחי: כן,

פרופ' יוסי תמיר: שאלה או הערה: אתה אמרת בדבריך, ניצב עמיחי, שעמדת המשטרה

היא לקבל את מה שיקבע כאן בוועדה, לגבי צה"ל.

לחדד את זה קצת, אתה עושה את ההקבלה הזאת לגבי – אני מבין כך – צבא קבע, לא לגבי צבא חובה? כלומר, אתה רואה את משטרת ישראל ככלל, מוגבלת מבחינה זו, לצבא קבע?

ניצב שי עמיחי: לי יש שוטרים שהם גם חיילים. מה שחל על חייל בחובה, יחול על שוטר בחובה. מה שחל על אנשים בקבע (אני אחדד לחברי הוועדה את הנקודה, בשוני שאנחנו רואים בינינו לבין הצבא), אבל בעקרון כן. עכשיו, איפה השוני? במשטרת ישראל האנשים מתגייסים בגיל יותר מאוחר: או שזה מיד אחרי הצבא, או שאחרי שהם עושים טיולים או שלומדים ומתגייסים. הגיל הממוצע של התגייסות, הוא 25.

השחיקה – אני אמרתי, אני כבר הייתי בשב"כ ואני לא עושה השוואות, אבל הייתי בשב"כ, עבדתי בבנק אחרי השב"כ והגעתי למשטרה. אף פעם לא עבדתי קשה כמו שעבדתי במשטרה.

והשחיקה של השוטרים, שהיא שחיקה שמצטברת גם בהתמודדות. אני אתן דוגמא, ובזה אני אסיים.

אחד הדברים שלנו, איך אנחנו מצליחים לחנך את השוטרים שלנו לתת חויית לקוח למספר לקוחות שונים ביום עבודה שלו. איך הוא נותן דו"ח תנועה, איזו חוויית לקוח הוא רוצה ממני שהוא נותן לו את הדו"ח. איך הוא מגיע לזקנה, כשהוא מגיע לזירת שוד ששדדו אותה והיא- איך הוא מתייחס פתאום לפורץ שהוא תפש אותו, אחרי שהוא ראה מה הוא עשה לזקנה? זאת אומרת, מבחינת חוויית הלקוח שלנו, השחיקה, הצורך שלנו להשקיע בשוטרים מתוך הבנה בעניין הזה של ההשקעה, הוא מאוד מאוד מהותי ומשמעותי.

אבל אני אחזור חזרה, זאת אומרת הפרישה שלנו- בינתיים בצה"ל פורשים בממוצע 42-45, אני לא רוצה לעשות השוואה, זה ממש לא הכיוון שלי. אני רוצה להציג את תמונת משטרת ישראל ואת הפנים של משטרת ישראל, בבואה להציג את הבעיות שיש למשטרת ישראל, כתוצאה מצורת ההעסקה, מתפישת ההפעלה ומהעבודה עצמה. עד כאן.

ד"ר גבריאל קלינג: מבחינת המעמד של אנשי מג"ב והזכרת גם את משטרת ש"י, מה המעמד שלהם ומה הכפיפות של אנשי משטרת ש"י לצבא, למפקד האזור וכיוצא בזה?

ניצב שי עמיחי: מג"ב הוא משמר הגבול. מג"ב עוסקת בהרבה פעילויות, חלקן הן יחידות ת"פ צה"ל. חלקן הן יחידות של משטרת ישראל, אבל הם כולם פועלים תחת פיקודו של המפק"ל.

ד"ר גבריאל קלינג: ואין שם חיילים בשירות חובה?

ניצב שי עמיחי: יש, יש, אני תיכף אפרט. למג"ב יש כ-4,000 חיילים של שירות חובה. כולם או מרביתם עוסקים בפעילות שהיא פעילות ביטחונית, וגם עוסקים בפעילות פלילית. כמו שאמרתי, קשה לראות את הגבול מתי אתה פועל ככה ומתי אתה פועל כך.

במג"ב יש גם הרבה אנשי קבע, שהם עוסקים בפעילות גם פלילית וגם מבצעית וגם ביטחונית. הכפיפות שלהם באותם מקומות, היא נתונה – אם זה ת"פ צה"ל, אז כמובן למפקדי הכוח הצה"לי. במקרים שהם פועלים בתחומים שהם 'כחולים', הם גם יכולים להיות ת"פ, כפיפות לאותו מפקד מרחב, מפקד מחוז, בטח ובטח למפק"ל.

מחוז ש"י הוא מחוז 'כחול'. הוא עובד באזור בעייתי, בכל מרחבי יהודה ושומרון, עם החוק הצבאי, עם החוק הירדני, עם השטח A, B ו-C עם חוקי מדינת ישראל, עם יהודים שמתגוררים באותם כפרים, באותן ערים. הוא עושה פעילות שהיא פעילות שיטורית ופעילות ביטחונית, ולכן אמרתי גם, לכן אי אפשר להפריד: יש לנו שני אנשי תנועה על כביש 90, שנרצחו ע"י מחבלים. ואפשר לראות עוד דוגמאות נוספות.

עכשיו, אני לא רואה- מחוז ש"י גם כפוף למפק"ל. מחוז ש"י אבל, עובד גם עם אלוף פיקוד מרכז, משום שיש הרבה מן המשותף בעשייה היומיומית.

ד"ר גבריאל קלינג: השאלה השניה: לא רק בתפקידך, אלא גם כאזרח, באותו פיגוע שנפגעים נניח שוטרים, ונפגעים אזרחים – האזרחים, המחוקק שלח

אותם למוסד לביטוח לאומי והם נפגעי פעולות איבה, והשוטרים לפי מה שהיום ולפי מה שאתם סבורים שצריך להישאר, הולכים למשהב"ט. האם אין כאן איזושהו-?

ניצב שי עמיחי: לא! בצורה נחרצת אני אומר את זה, כי אני התייחסתי לעניין הזה. אנחנו גוף טוטאלי, ואני מבקש לסייג את דבריי משום שאני אזרח במדינה הזו, ואני לא מבדיל בין דם לדם, אבל יחד עם זאת אני גם איש משטרה ואני שולח את האנשים לשם. האזרחים נקלעו לסיטואציה, השוטר שם כי אני אמרתי לו להיות שם. השוטר שם, היה כדי לעשות את מה שהוא מחויב לעשות עפ"י חוק,

א. גורן, יו"ר: ועפ"י הערכים,

ניצב שי עמיחי: עפ"י הערכים בטח ובטח.

ד"ר גבריאל קלינג: והמאבטח של המועדון?

ניצב שי עמיחי: המאבטח של המועדון, יש פה כמה אלמנטים שחלקם גם קשורים- אם היית אומר לי מאבטח של קניון, זה קצת שונה. כי למאבטח של המועדון יש גם אלמנטים אחרים, שאנחנו לא רוצים- או שהוא לא רוצה להכניס אנשים כאלה וכאלה ולעשות איזושהי הפרדה-

א. גורן, יו"ר: נעשה יום עיון באבחנות בין המאבטחים. מספיק, תודה.

אסתר דומיניסיני: אני מאוד חשה את העניין הזה של הצמידות לצה"ל, באמת, ואשר יהי, אבל אנחנו צמודים גם בשכר וגם בדברים אחרים.

האם אתה מוכן, בבקשה, להתייחס לאבחנה – בהנחה שזה יהיה זהה לכל גופי הביטחון – שתהיה הפרדה בין אלה שנפגעו בעת ועקב תפקידם, לבין אלה שחלו בעת תפקידם. כאשר זה יחול על כל כוחות הביטחון, מה תהיה עמדת המשטרה?

ניצב שי עמיחי : אני אמרתי כבר : מה שיחול על צה"ל, יחול על משטרת ישראל.

(תום הופעתו של ניצב שי עמיחי)

א. גורן, יו"ר : עכשיו אנחנו נעבור לסקירה הביטחונית. אבקש לסגור את המצלמות

ולסגור את המיקרופונים.